

COP26-trilógia I: Üzenet döntéshozóknak

Mottó: Az éghajlatváltozás sokkal több, mint a CO₂, és a CO₂ pedig sokkal több, mint klímaváltozás.

Magyar Hírlap, 2021. november 29.

A Climate Intelligence (CLINTEL, Klímaintelligencia) a klímaváltozás és a klímapolitika területén tevékenykedő független alapítvány. A CLINTEL-t 2019-ben alapította Guus Berkhout geofizikus emeritus professzor és Marcel Crok tudományos újságíró. A CLINTEL fő célja, hogy az éghajlatváltozás okai és hatásai, továbbá a klímapolitika következményei terén új ismereteket nyújtson, és hozzájáruljon az alaposabb megértéshez.

A háttérben nemcsak ezernyi ember – első akciójuk, az Éghajlati Világnyilatkozat kilencszázvalahány aláírója (köztük Magyarországról három szakember) – segíti őket, hanem egyéb nemzetközi szerveződések is: így Németországból az Európai Klíma- és Energiaügyi Intézet (EIKE), az Egyesült Államokból a Heartland Intézet, az Egyesült Királyságból a Globális Felmelegedéspolitikai Alapítvány (GWPF). És számos kisebb országból is hozzájárulnak munkájukhoz. Magyarországról e körbe leginkább az Energiapolitikai 2000 Társulat üzenetei jutnak el.

Október 31. és november 12. között Glasgow-ban tartották az ENSZ Éghajlatváltozási Keretegyezményében (UNFCCC) érintett felek 26. éghajlat-változási konferenciáját, röviden a COP26-ot. A rendezvény előestéjén a CLINTEL levelet írt az Éghajlatváltozási Kormányközi Testület (IPCC) elnökének, amiben a négyezer oldalas hatodik klímaértékelő jelentés (IPCC WGI AR6) és a politikai döntéshozóknak szóló összefoglaló (IPCC WGI AR6 SPM) közötti ellentmondásokra hívta fel a figyelmet (e levélről a Magyar Hírlap november 2-án beszámolt, sőt november 22-én arról is, hogy az IPCC egyik munkacsoportjában vezető szerepet játszó hazai klímakutató beismerte: az IPCC klímajelentési összefoglalójának megírása politikai döntéshozók bevonásával történt, és „emiatt nem ugyanaz az IPCC-jelentés eredménye, mint ami a tudományos műhelyekből kikerül”). A COP26 – amelyre a gazdag globális elit négyszáz magánrepülőgéppel érkezett – október 31-től november 12-ig tartott. A rendezvényen politikusok, kormányzati tisztségviselők, mozgalmárok, fiatalok és tudományos kutatók vettek részt. A COP26 az IPCC-jelentés döntéshozói összefoglalójának klímamozgalmi szemléletét fogadta el, miszerint „a 1,5 Celsius-fokos emelkedés túllépése szélsőséges tengerszint-emelkedést és egyéb katasztrófákat okoz: bénító szárazságot, szörnyű viharokat és olyan erdőtüzeket, amelyek sokkal pusztítóbbak, mint amilyenektől a világ már most is szenved”.

Ezt tapasztalván a CLINTEL szemléletformáló leveleket állított össze a COP26-on részt vett állam- és kormányfőknek, a fiataloknak és a tudományos kutatóknak. A szervezet weboldalára kitett dokumentum-együttes aláírói között megtalálható Ivar Giaever Nobel-díjas professzor is. Többrészes cikkünkben e három levél tartalmát osztjuk meg a magyar olvasóközönséggel.

Mindegyik levél négy szempontot vesz elő: éghajlat, energia, biztonság és alkalmazkodás.

Éghajlat. A klíma mindig is változott –, de NINCS „klímavészhelyzet”. Ilyen csak a szélsőséges forgatókönyvekben létezik. A globális felmelegedés 1,5 Celsius-fokos válsághatára pedig politikai fikció. Elfogult modellkészítőktől származik. Miközben a CO₂-koncentráció tovább nőtt, az elmúlt évtizedben elhanyagolható mértékű globális felmelegedés történt. Még az is megeshet, hogy egy lehűlési időszak legelején járunk.

Energia. A kínálatvezérelt energiaforrások rendszere (szemben a kereslet-által vezérelttel) óriási tévedés. Megbízhatatlan, megfizethetetlen, és destabilizálja az áramellátást. Hasonlóképpen az ökoszisztémák fatüzelés érdekében történő lerombolását tiszta és fenntartható megoldásnak nevezni: képmutatás és felelőtlenség.

Biztonság. A megfizethetőség és az ellátás stratégiai biztonsága érdekében többféle energiaforrásra van szükségünk. Szenet, gázt és atomenergiát kell használni. A szén a legolcsóbb, és – modern technológiák használata esetén – rendkívül tiszta; a gáz könnyen szállítható és tárolható; az atomerőművek beruházásigénye ugyan nagy, de nem bocsátanak ki CO₂-t, ráadásul hosszú élettartamúak. Ma azt látjuk, hogy az emelkedő energiaárak az élelmiszerárak növekedéséhez és az infláció gyorsulásához vezetnek.

Alkalmazkodás. Prioritásként kell kezelnünk a konkrét éghajlati alkalmazkodási tervek kidolgozását. A globális mérséklési politikák rendkívül sokba kerülnek, és soha egyetlen életet sem mentettek meg. A

nemzeti alkalmazkodási tervek működnek, bármi legyen is az éghajlatváltozás oka. A CLINTEL arra kéri a nemzeti kormányokat, vizsgálják át klímapolitikájuk költségeit és előnyeit.

Következzék a COP26-on részt vett állam- és kormányfőknek szóló üzenet:

„Excellenciás Hölgyek és Urak!

1. *Köskemény tények szerint a globális felmelegedés NEM katasztrófális, következésképp NINCS klímavészhelyzet. Szíveskedjenek felhagyni a félelemkeltő üzenetésekkal! A félelem mindig rossz döntésekhez vezet, és ami a legrosszabb: tönkreteszi fiataljaink elméjét. Inspirálják őket inkább pozitív szemlélettel!*

2. *Az éghajlati összkép azt mutatja, hogy hullámhegyeken és hullámvölgyeken keresztül lassan-lassan egy újabb nagy eljegesedés felé haladunk. Az úgynevezett Kis Jégkorszakból való kilábalás jótékony hatással volt az emberiségre és a természetre. **Élvezzék a mai, viszonylag kedvező éghajlatot!** Valamikor a jövőben ismét átlépünk egy hidegebb szakaszba, és végül egy új, nagy eljegesedésbe.*

3. *Az éghajlati összkép azt is elárulja, hogy a hóhullámokkal és hidegfrontokkal, aszályokkal és árvizekkel, hurrikánokkal és hóviharakkal stb. járó szélsőséges időjárás a Föld mindenkori éghajlatának elmaradhatatlan része.*

Hagyjanak fel a félelemkeltő tervekhez illeszkedő időjárási eseményekből való szemezgetéssel!

4. *Értézedekre visszamenő természeti megfigyelések szerint az Éghajlatváltozási Kormányközi Testület (IPCC) klímamodelljeit súlyos félreértés lenne tárgyilagos tudományos megközelítésként elfogadni. A valóság az, hogy a **CO₂-kibocsátás változásai elhanyagolható hatással vannak** a Föld időjárására és éghajlatára. Az is a valóság része, hogy a tengerszint-emelkedés évszázadok óta tartóan csekély mértékű.*

5. *A CO₂ nem szennyezőanyag. Nélkülözhetetlen mindenféle földi életformához. A fotoszintézis: áldás. A nagyobb CO₂-koncentráció jótékony hatással van a természetre, zöldebbé teszi a Földet. A mezőgazdaság számára is előnyös, mert világszerte növeli a termés hozamot), lehetővé téve a világban tapasztalható éhezés leküzdését.*

6. *Kérjük, hagyjanak fel a 2015-ös párizsi klímaegyezmény szolgálai követésével! Az ugyanis félelemre épül, és csupán az a következménye, hogy elszegényíti a világ nemzeteit. **Dolgozzanak ki inkább konkrét éghajlati alkalmazkodási terveket**, együttműködésben az érintett régiókkal! A globális visszafogásra (mitigációra) irányuló politikák rendkívül sokba (sok trillióba) kerülnek, és soha egyetlen életet nem mentettek meg. A nemzeti alkalmazkodási (adaptációs) tervek az éghajlatváltozás okaitól függetlenül működnek, bármi is legyen az éghajlatváltozás oka.*

7. *A szél- és napenergia csekély szerepet képes játszani az energiaátállásban. A növekvő energiaigények kielégítésére tiszta fosszilis tüzelőanyagot célszerű használni, különösen a fejlődő országokban. Mindeközben világméretű együttműködésben kellene **kifejleszteni a jövő nukleáris erőműveit**, valamint az új tárolási és szállítási technológiákat. Ez ugyanis az általános jólét előfeltétele.”*

A levelet A. J. (Guus) Berkhout, a CLINTEL elnöke, a geofizika emeritus professzora, a Holland Királyi Művészeti és Tudományos Akadémia (KNAW) tagja, a Holland Mérnöki Akadémia (AcTI) vezető tagja írta alá.

Láthatjuk tehát, hogy az éghajlatváltozás sokkal több, mint a CO₂, és a CO₂ pedig sokkal több, mint klímaváltozás. Glasgow-ból 0,14 Celsius-fok/évtized átlaghőmérséklet-emelkedéssel riogatták a világot, és ennek megelőzése érdekében kell erőltetetten visszafogni a CO₂-kibocsátást. Mennyi is ez a 0,14 Celsius-fok/évtized érték? Összevetésképpen: a hideg Finnország és a meleg Szingapúr éves átlaghőmérséklete között több mint 20 fok a különbség. Ennek ellenére mindkét ország nagyon sikeres, mert jól alkalmazkodtak a nagyon eltérő éghajlati körülményekhez. A CO₂-ról pedig ideje lenne elismerni, hogy nem szennyezőanyag: minden földi élethez nélkülözhetetlen. A több CO₂ jótékony hatással van a természetre, zöldebbé teszi a Földet. A mezőgazdaság számára is előnyös, mert növeli a termés hozamot, és lehetővé teszi, hogy világszerte leküzdhessük az éhezést.

A COP26 trilógia második része a fiatalokhoz, a harmadik a kutatókhoz szól.

Szarka László Csaba